

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gid. — kr. „ pol leta 1 „ 60 „ „ četrt leta — „ 80 „ Naročnina se pošilja opravištvu v škofljsk. poslopju (Bischofshof.) Deležniki tisk. društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

 S prihodnjo številko 13. poteče naročnina tistim p. n. naročnikom, ki so samo 80 kr. poslali; uljudno prosimo, da o pravem času ponovi naročnino, kdor želi „Slov. Gospodarja“ brati. Ob enem prosimo in spomnimo tudi tiste, ki so obljubili naročnino kmalu poslati, naj ne odlagajo, drugače jim moramo list ustaviti. Zavoljo ložjega vknjiževanja naj vsak blagovoli svoj tiskan napis na nakaznico prilepiti.

Opravištvu „Slov. Gosp.“

Velevažna prošnja do c. kr. deželne nadsodnije v Gradcu.

Od blapca se gre do gospoda in zoper nepovoljno postopanje nižjih uradnikov se zamoremo pritožiti pri višji gosposki, in če vse nič ne pomaga, se moramo obrniti do svojih deželnih in državnih poslancev, da reč na javnost spravijo in pomagajo, če se sploh kaj pomagati da. Tako so storile srenje in okrajni zastop brežiški. Poslale so prošnjo do deželne nadsodnije v Gradcu ob enem pa tudi svojega državnega poslanca g. dr. Vošnjaka poprosile, naj se za nje petegne, kar je tudi storil v interpelaciji ali očitnem vprašanju do ministrov. Vprašanje so podpisali vsi slovenski poslanci in nekaj drugih, skupaj 30. Reč, zavoljo katere so se Brežičanje na to pot podali, je pa ta. Od meseca septembra 1875 sem opravljajo vsled neke naredbe c. kr. nadsodnije v Gradcu vse komisije pri eksekutivnih prodajah premakljivega blaga in pri cenitvah zemljišč ne več sodnijski uradniki, kakor je poprej bila navada, ampak c. kr. notarji ali bilježniki.

To pa je velik razloček. Kajti tukaj znašajo stroški namesto 6—15 fl. zmirom 12—35 fl., katere mora večjidel plačevati le ubogi kmet ali kajžlar, ki je na boben prišel. Notar v Brežicah opravlja razun srede in sobote vsaki den po 1—3 take komisije, še celo po nedeljah nima miru in

zato mora pravo notarsko delo, kakor pogodbe med ženinom in nevesto, med možem in ženo itd. zaostajati. Kaj čuda, ako tedaj marsikatere reči mesece in mesece v notarski miznici obleže! Te in še druge nestrpljivosti so napotile vse občinske zastope in okrajni zastop v Brežicah pritožbo in prošnjo na slavno ces. kr. višjo sodnijo v Gradcu z 66 podpisov izročiti, ki se tako glasi:

„Slavno c. kr. višje deželno sodišče!

„Uže od septembra 1875 se vsled neke nam nezname naredbe višjega sodišča skoraj pri vseh okrajnih sodiščih spodnje Štajerske, prav posebno pa pri c. kr. okrajnem sodišču v Brežicah vse sodnijske komisije razen slučajev motenja posestva c. kr. notarju v izvrševanje odkazujejo. Nasledki te naredbe se kažejo za stranke in za sodnijske uradnike zelo škodljivi — ker se bodo prvi, ako bodo te neopravičene razmere še dalje trajale, spravili vsi na beraško palico, notarji pa bodo postali milijonarji, in konečno mora sveto pravo vso moč, vso svojo dostojnost, primerjenost in hitrost izgubiti; največ pa trpijo stranke zaradi velikih stroškov. Tako sedaj vsaka eksekucija zavoljo zaostale in dolžne dače stane po 20—35 fl. med tem ko je poprej stala samo po 8—15 fl. Lani je brežiški notar 23. junija zavoljo dolžne dače 39 fl. 44 kr. cenil posestvo, ki je le 1 uro od Brežic oddaljeno ter zaslužil 34 fl. 74 $\frac{1}{2}$ kr. V tej svoti je zaračunal plačilo za čas 12 fl., za potnino 2 fl. 50 kr., za izpisek iz zemljiščnih knjig 2 fl. 50 kr., za izpisek iz katastra 2 fl. 50 kr. Leta 1864., tedaj pred 12 leti je bilo cenjeno ravno isto posestvo po c. k. sodnijskem pristavu, ki pa je zaslužil samo 8 fl. 60 kr., tedaj za 21 fl. 10 kr. menje. Ravno tisti den, t. j. 23. junija je isti notar neko drugo posestvo cenil tudi zavoljo dolžne dače v znesku 30 fl. 36 kr. Cenitev je stala 31 fl. 3 $\frac{1}{2}$ kr. in je tako isti den samo za cenitev posestev, katero je namesto sodnijskih uradnikov opravil, zaslužil 65 fl. 78 kr. med tem ko je vsa dolžna dača znašala 69 fl. 76 kr. Ravno tako nezaslišani so stroški zapuščinskega obravnavanja. Za obravnave, ki se sicer brez inventure opravijo

za 9 fl. 40 kr., računi notar po 36 fl., da celo po 76 fl.

Nadejajé se, da se bode ta opravičena pritožba uvidela in da se bodo od površno navedenih resnie še druge obelodanile, stavljamo nujno prošnjo: Visoko c. kr. nadsodišče naj izvoli v zanimanje davkoplačevalcev vsake vrste na spodnjem Štajerskem, posebno pa v okrožju c. kr. okrajne sodnije brežiške odpraviti naredbo od septembra 1875 in izvršenje komisij c. kr. okrajni sodniji odkazati.“

V Brežicah 1. marca 1877.

Podpisani so vsi odborniki okrajnega zastopa in srenjski predstojniki, svetovalci in odborniki občin: Pišec, Sromlje, Globoko, Zamostec, Zdole, Veliki Obrež, Videm, Selo, Gabrje, Loč, Artič, Kapela, Bizeljsko, Mihalovec, Zakot in Bojsna.

Beseda o krščanski izreji otrok.

II. Ker tudi zlobni duh ne nasprotuje sam krščanski izreji otrok, ampak ima veliko hudobnih ljudi v pomoč, treba je tudi starišem pomočnikov, ki jih v težavnem poslu krščanske izreje podpirajo in jim njihovo veliko odgovornost pred Bogom zmanjšajo. Take pomočnike imajo stariši v nebesih in na zemlji.

Največi in najmogočniji pomočnik pri krščanski izreji je starišem Bog sam, kajti, kakor pri vsakem delu, je tudi pri otroški izreji treba blagoslova in pomoči božje. Prav za prav pa še je Bog več, kakor samo pomočnik; Bog je najvišji odgojitelj in pravi Oče vseh otrok, zato imajo telesni stariši po božji volji izrediti svoje otroke, ktere jim je Bog izročil, da jih redijo in gojijo, dokler jih jim spet ne odvzeme. Na sodnji den bode Bog od njih oster račun tirjal, kako so njim izročene otroke odgojevali in potem bodo prejeli ali večno plačilo ali večno kazen.

Če stariši Boga kot pravega očeta svojih otrok pripoznajo, morajo jim tudi modro, mogočno in ljubeznjivo mater oskrbeti. In taka mati je vsem otrokom Marija, Mati božja, ki sebi priporočene otroke z materno ljubeznijo vodi in varje. V življenju svetnikov beremo o neki ubogi pa pobožni italijanski materi, ki je vsak den svojo hčerko na rokah nesla pred podobo žalostne Matere božje, ter je ondi gorko priporočevala hčerko milosti Gospodovi in ljubezni jegove Matere Marije. Vselej se je od podobe vrnola z veselim čutom, da je Marija njeno prošnjo uslišala in njeno hčerko od nje za svojo vzela. Ko je dekle sedmo leto dovršilo, umrla je pobožna mati; sebi pripuščenno dekle pa je odrastlo in se zaplelo v nevarne zanjke brezbožnega zapeljivca, s katerim je dolgo let v grešni zvezi živela in celi okolici veliko pohujšanja dajala. Toda dekle take pobožne matere izročeno v mogočno varstvo Marije Device, je sicer jako zablodilo, pa se ni pogubilo; spreobrnila se

je ter postala izgled spokornosti in svetosti za vse čase — sv. Marjeta Kortonska.

Pa še več mogočnih pomočnikov imate stariši v nebesih pri krščanski izreji, namreč sv. angelje varhe. Najpred svojega angelja varha, ki vas v tem važnem opravilu razsvitljuje, vodi, krepi in podpira; ki vas spodbuja k vestni marljivosti in če vi kaj zanemarite, sam popravi; — potem angelja varha otrokovega, ki otroka nagiblje k pokorščini, ga varje skušnjav in nevarnosti in ga vnema za dobro. Kakor je stari Tobija svojega sina na dolgo nevarno pot izročil varstvu angelja božjega, tako je Bog tudi vašega otroka na dolgi in nevarni poti v večnost izročil varstvu njegovega angelja varha, ki bo ga gotovo pripehljal v večno veselje, ako ga vi od začetka pobožno napeljujete, da svojega angelja varha spoštuje in uboga. —

Ali vaš otrok potuje v večnost med vidnimi ljudmi po tem zapeljivem svetu, kder je veliko vidnih nevarnosti za krščansko izrejo, zato potrebujejo stariši tudi vidnih pomočnikov na zemlji. Med temi je pač prvi duhovnik, dušni pastir. On je več, kakor pomočnik izmed drugih ljudi, ker ima od sv. katoliške Cerkve mu izročeno oblast in milost zato, da vam po povelju božjem mesto papeža in škofa v tem imenitnem opravilu ne le pomaga, ampak da vas v tem vodi in namestuje, ter vam tako veliko truda, pa tudi veliko odgovornosti pred Bogom odvzeme in sam prevzeme. Ali ni to velika ljubezen in usmiljenje božje do vas, da se vam toliko truda in odgovornosti odvzeme, — in do vaših otrok, da njihova izreja pod neposrednim vplivanjem božjega blagoslova in duhovnih darov sv. Cerkve hitreje napreduje. Se ve, da vi to dvojno korist le tedaj dosežete, če se Cerkvi, škofom in duhovnikom tisti upljiv na izrejo otrok pusti in pospešuje, ktere ga jim Bog in Cerkve odločujeta. Če se pa upljiv katoliške Cerkve pri izreji otrok zavira, greši se s tem zoper stariše, ki bodo omagali pod težo odgovornosti, ako bodo jo morali sami nositi, — in zoper otroke, ki se brez krščanskega upljiva ne morejo tako izrediti, kakor je potrebno za njihovo časno in večno srečo, — zoper celo človeško družbo, ki ne more doseči prave sreče, če ne more otrok v krščanskem duhu izrejevati, — zoper sv. katoliško Cerkve, ktere se njeni otroci jemljejo ter spreminjajo v njene nasprotnike ali očitne sovražnike, — zoper našega Izveličarja, čigar trud in trpljenje, solze in kri je zastoj nad otroci brez krščanske izreje, — in zoper sv. Trojico, ki vse svoje vidno delovanje obrača v izveličanje človeških duš, čemur pa nekrščanska izreja nasprotuje.

Da bi se starišem še boljše bremie in odgovornost za krščansko izrejo olajšalo pa tudi otrokom še boljše blagoslov krščanske izreje zagotovil, naložila je katoliška Cerkve v vseh svojih šolah velik del truda in odgovornosti tudi na učitelja. In pravi krščanski učitelji so spoznali, da jih ta